

סיכום דיון והחלטות הוועדה המוניתרית מיום 13 בדצמבר 2011
בנושא הגדלות ההון בבנק הבין-אמריקאי לפיתוח ובבנק האירופי לשיקום ולפיתוח

רקע כללי

בנק ישראל מייצג את מדינת ישראל במספר מוסדות כספיים בין-לאומיים, בהם קרן המטבע הבין-לאומית, קבוצת הבנק העולמי, הבנק הבין-אמריקאי לפיתוח, הבנק האירופי לשיקום ולפיתוח והבנק להסדרי סליקה בין-לאומיים.

עלה מתבקשת ישראל להשתתף בהגדלות ההון בבנק הבין-אמריקאי לפיתוח ובבנק האירופי לשיקום ולפיתוח. בשנת 1976 הצטרפה ישראל לבנק הבין-אמריקאי לפיתוח ובשנת 1991 היא הצטרפה לבנק האירופי לשיקום ולפיתוח.

סעיף 82 לחוק בנק ישראל החדש מסמך את הבנק לנקוט בפעולות הנדרשות לצורך הייצוג במוסדות הכספיים הבין-לאומיים שבהם הוא מייצג את המדינה, לרבות השקעה במניותיו של מוסד כספי בין-לאומי כאמור.

החברות בבנק הבין-אמריקאי לפיתוח ובבנק האירופי לשיקום ולפיתוח מקדמת את מעמדה של ישראל ואת קשריה הבין-לאומיים, ולעיתים – גם את קשריה הכלכליים. לאורך השנים, מאז הצטרפותה של ישראל לבנק הבין-אמריקאי לפיתוח ולבנק האירופי לשיקום ולפיתוח, שילם בנק ישראל את חלקה של ישראל בהון הראשוני וגם בהגדלות ההון שבוצעו. זאת כדי לשמור על חלקה בהון של מוסדות אלו, ולסייע להם בהרחבת פעילותם, כמקובל בין המדינות החברות השותפות. מדינה שאינה משתתפת בהגדלות ההון פוגעת במעמדה בארגון. יתר על כן, רוב רובן של המדינות החברות תומכות בפעילות המוסדות הבין-לאומיים, ואי השתתפות בהגדלות ההון היא תופעה חריגה.

הגדלת ההון בבנק הבין-אמריקאי לפיתוח (IADB)

במארס 2010 אישרה מועצת הנגידים של הבנק הבין-אמריקאי לפיתוח את הגדלת ההון של הבנק. על פי ההחלטה יגדל ההון של הבנק ב-70 מיליארד \$ (5,802,660 מניות).
הגדלת ההון תיכנס לתוקף רק בתנאי שיתקבלו כתבי התחייבות מהמדינות החברות לרכישת 75% (4,351,995 מניות) ממספר המניות שבהגדלה המוצעת.

המשמעות לגבי ישראל:

1. **רכישת המניות במזומן** – לישראל אפשרות לרכוש 223 מניות לתשלום במזומן (paid-in) בעלות כוללת של \$2,690,145. התשלום עבור המניות יתבצע בחמישה תשלומים דולריים (ארבעה תשלומים של 542.85 אלף \$ ותשלום חמישי של 518.73 אלף \$), תשלום אחד לכל שנה שלאחר אישור הגדלת ההון.
2. **מניות ה-Callable** – לישראל אפשרות לרכוש 8,966 מניות בכתב התחייבות (Callable) בעלות של \$108,160,735. עבור מניות אלו לא נדרש תשלום בעת זו, ורק בעת הצורך יכול הבנק הבין-אמריקאי לפיתוח לבקש מהמדינות לשלם עבור ה-Callable capital.

הגדלת ההון בבנק האירופי לשיקום ולפיתוח (EBRD)

במאי 2010 החליטה מועצת הנגידים של הבנק האירופי לשיקום ולפיתוח להגדיל את ההון המשולם של הבנק במיליארד אירו מכספי הרזרבה של הבנק, ואת ההון מסוג Callable Capital – ב-9 מיליארד אירו באמצעות כתבי התחייבות מהמדינות החברות.

המשמעות לגבי ישראל :

1. **רכישת המניות במזומן** – לישראל הוקצו 656 מניות משולמות (paid-in) בעלות כוללת של כ-6.56 מיליון אירו, ששולמו מכספי הרזרבה של הבנק האירופי. מלוא התמורה בגין רכישת המניות במזומן, עבור כל המדינות החברות בבנק, מומן מהרזרבות של הבנק האירופי לשיקום ולפיתוח.
2. **מניות ה-Callable** – לישראל הוקצתה אפשרות לרכוש 5,852 מניות בכתב התחייבות (Callable Capital) בעלות של 58.52 מיליון אירו. עבור מניות אלו לא נדרש תשלום בעת זו, ורק בעת הצורך יכול הבנק האירופי לשיקום ופיתוח לבקש מהמדינות לשלם עבור ה-Callable capital.

החלטות הוועדה המוניתרית:

1. בנק ישראל ירכוש 9,189 מניות בבנק הבין-אמריקאי לפיתוח – מהן 223 מניות לתשלום במזומן (paid-in) ו-8,966 מניות בכתב התחייבות (callable), בהתאם לתנאים המפורטים בהצעת ההחלטה של הבנק הבין-אמריקאי לפיתוח "הגדלת ההון הרשום ב-70 מיליארד דולר ארה"ב ורכישת מניות", שאושרה על ידי מועצת הנגידים של הבנק האמור כהחלטה מס' AG-7/10 מיום 21 ביולי 2010.
- בנק ישראל ישלם סכום של 2,690,145 דולרים של ארה"ב בגין המניות לתשלום במזומן, בחמישה תשלומים – ארבעה תשלומים בסכום של 542,854.46 דולרים של ארה"ב כל אחד ותשלום אחרון בסכום של 518,727.59 דולרים של ארה"ב – במועדים שיקבע הבנק הבין-אמריקאי לפיתוח, והכול בהתאם לתנאים המפורטים בהצעת ההחלטה, כאמור בסעיף 1 זה.
2. מן הראוי שישלם תרכוש 5,852 מניות בכתב התחייבות (callable) בבנק האירופי לשיקום ולפיתוח, בהתאם לתנאים המפורטים בהחלטה מס' 128 של מועצת הנגידים של הבנק האירופי לשיקום ולפיתוח מיום 14 במאי 2010 בדבר "הגדלת ההון הרשום, הקצאה ורכישת מניות ופדיון". החלטה בנושא תידון בשלב מאוחר יותר.

ההחלטה התקבלה ב-13 בדצמבר 2011.

השתתפו:

חברי הוועדה המוניתרית

פרופ' סטנלי פיישר – נגיד בנק ישראל ויו"ר הוועדה המוניתרית
 פרופ' ראובן גרונאו – חבר בוועדה המוניתרית
 מר בארי טאף – יועץ בכיר לנגיד לענייני מדיניות מוניתרית, חבר בוועדה המוניתרית
 פרופ' רפי מלניק – חבר בוועדה המוניתרית (השתתף טלפונית בחלק הראשון של הדיון)
 ד"ר קרנית פלוג – המשנה לנגיד בנק ישראל, חברה בוועדה המוניתרית
 פרופ' אלכס צוקרמן – חבר בוועדה המוניתרית

נוכחים נוספים

ד"ר אוהד בר-אפרת – מנהל האגף להפצת מידע ולקשרים בין-לאומיים בבנק ישראל
 גבי ענת שבת – חשבת הבנק
 גבי אסתי שורץ – מזכירת הוועדה המוניתרית
 עו"ד טידה שמיר – היועצת המשפטית של בנק ישראל